

8.6.2015

B8-0549/2015

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

korkean tason korruptiotapauksia FIFA:ssa koskevista viimeaikaisista
paljastuksista
(2015/2730(RSP))

**Silvia Costa, Luigi Morgano, Marlene Mizzi, Marc Tarabella, Viliija
Blinkevičiūtė, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Krystyna Łybacka,
Sylvie Guillaume, Eider Gardiazabal Rubial, Emilian Pavel, Momchil
Nekov, Giorgos Grammatikakis**
S&D-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma korkean tason korruptiotapauksia FIFAssa koskevista viimeaikaisista paljastuksista (2015/2730(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon viimeaikaisen korruptioskandaalin, joka koskee useita Kansainvälisen jalkapalloliiton (FIFA) korkeimpia toimihenkilöitä,
- ottaa huomioon 18. tammikuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Urheilun eurooppalaisen ulottuvuuden kehittäminen” (COM(2011)0012),
- ottaa huomioon 2. helmikuuta 2012 antamansa päätöslauselman urheilun eurooppalaisesta ulottuvuudesta¹,
- ottaa huomioon 11. heinäkuuta 2007 annetun komission valkoisen kirjan urheilusta (COM(2007)0391),
- ottaa huomioon 6. kesäkuuta 2011 annetun komission tiedonannon korruption torjumisesta EU:ssa (COM(2011)0308),
- ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2013 antamansa päätöslauselman sopupeleistä ja lahjonnasta urheilussa²,
- ottaa huomioon 23. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman järjestäytyneestä rikollisuudesta, korruptiosta ja rahanpesusta: suositukset toteutettaviksi toimenpiteiksi ja aloitteiksi³,
- ottaa huomioon komission 3. helmikuuta 2014 antaman EU:n korruptiontorjuntakertomuksen (COM(2014)0038),
- ottaa huomioon komission jäsenen Navracsicsin lausunnon, jonka tämä antoi FIFAn puheenjohtajan Joseph Blatterin erottua 3. kesäkuuta 2015,
- ottaa huomioon Erasmus+ -ohjelmaan kuuluvan uuden urheiluohjelman, jonka tavoitteisiin kuuluu urheilun rehellisyyteen kohdistuvien rajat ylittävien uhkien, esimerkiksi dopingin, sopupelien ja väkivallan, sekä kaikenlaisen suvaitsemattomuuden ja syrjinnän torjuminen ja hyvän hallintotavan edistäminen ja tukeminen urheilualalla,
- ottaa huomioon 13. marraskuuta 2012 annetun komission suosituksen neuvoston päätökseksi Euroopan komission valtuuttamisesta osallistumaan Euroopan unionin puolesta neuvotteluihin urheilutulosten manipuloinnin torjumista koskevasta Euroopan neuvoston kansainvälisestä yleissopimuksesta (COM(2012)0655),

¹ EUVL C 239E, 20.8.2013, s. 46.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0098.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0444.

- ottaa huomioon 18. syyskuuta 2014 tehdyn urheilukilpailujen manipulointia koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen,
- ottaa huomioon lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla 22. heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS¹,
- ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 21. toukokuuta 2014 antaman päätöslauselman Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (2014–2017)²,
- ottaa huomioon asiakirjan ”Tukholman ohjelma – Avoin ja turvallinen Eurooppa kansalaisia ja heidän suojeluaan varten”,
- ottaa huomioon sopimuksen ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen (neljäs rahanpesun vastainen direktiivi) (COM(2013)0045),
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen 23. huhtikuuta 2015 antaman päätöslauselman jalkapalloilun hallinnonuudistuksesta,
- ottaa huomioon FIFA:n perussäännön 2 artiklan, jossa määrätään, että FIFA:n tavoitteisiin kuuluu edistää rehellisyyttä, etiikkaa ja reilua peliä sekä estää kaikki menetelmät tai käytännöt, kuten korruptio, doping tai pelien manipulointi, jotka saattaisivat vaarantaa pelien, kilpailujen, pelaajien, toimihenkilöiden ja jäsenten rehellisyyden tai aiheuttaa jalkapalloilun väärinkäyttöä,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
 - A. pitää urheilujärjestöjen rehellisyyttä hyvin tärkeänä, koska sekä ammattilais- että amatööriurheilu ovat keskeisessä asemassa maailmanlaajuisessa rauhan, ihmisoikeuksien ja solidaarisuuden edistämisessä ja tuovat yhteiskunnille terveyteen liittyviä ja taloudellisia etuja ja koska niillä on keskeinen rooli koulutukseen ja kulttuuriin liittyvien perusarvojen esiintuomisessa sekä sosiaalisen osallisuuden edistämisessä;
 - B. ottaa huomioon, että Sveitsin viranomaiset pidättivät Zürichissä 27. toukokuuta 2015 neljäljän FIFA:n johtohenkilöä, varapuheenjohtaja mukaan lukien;
 - C. ottaa huomioon, että pidätykset tehtiin Yhdysvaltojen oikeusministeriön pyynnöstä;
 - D. ottaa huomioon, että kyseiset 14 FIFA:n johtohenkilöä ovat Yhdysvaltojen liittovaltion poliisin (FBI) tutkinnan kohteena epäiltyinä lahjuksen ottamisesta yli 150 miljoonan dollarin edestä;
 - E. ottaa huomioon, että Sveitsin ja Yhdysvaltojen viranomaiset ovat myös aloittaneet erillisen rikostutkinnan siitä, miten Venäjä sai vuoden 2018 ja Qatarin vuoden 2022 maailmanmestaruuskisoihin isännyyden;

¹ EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54.

² EUVL C 183, 14.6.2014, s. 12.

- F. toteaa, että urheilu on suuri ja nopeasti kasvava EU:n talouden ala, joka lisää merkittävästi kasvua ja työllisyyttä, ja se tuottaa lisäarvoa ja työllisyysvaikutuksia yli keskimääräisen kasvuvauhdin;
- G. toteaa, että korruptio on erittäin vakava rikollisuuden laji, joka on luonteeltaan kansainvälistä ja usein vaikuttaa koko EU:ssa ja myös sen rajojen ulkopuolella, ja että EU:lla on yleinen oikeus toteuttaa korruptionvastaisia toimia;
- H. panee merkille, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 67 artiklassa määrätään unionin velvollisuudesta varmistaa korkea turvallisuustaso muun muassa rikollisuutta ehkäisevillä ja torjuvilla toimenpiteillä sekä rikoslainsäädäntöjen lähentämisellä; toteaa, että SEUT-sopimuksen 83 artiklassa lahjonta mainitaan yhtenä erityisen vakavan rikollisuuden alana, joka on rajatylittävää;
- I. panee merkille, että komissio ja neuvosto ovat tunnustaneet jalkapalloilun hyvän hallinnon edellyttävän jalkapalloilun hallintoelinten ja viranomaisten kumppanuutta, jossa kunnioitetaan ammattilaisurheilun itsesääntelevää luonnetta ja jonka johdosta on käynnistetty urheilua koskeva jäsenneily vuoropuhelu;
- J. huomauttaa, että jos korruptioon ei puututa kiireesti ja asianmukaisesti, se voi heikentää luottamusta urheilualan instituutioihin ja saattaa koko urheilun rehellisyyden uhanalaiseksi;
- K. katsoo, että suuret urheilutapahtumat tarjoavat erinomaisia tilaisuuksia levittää urheiluun liittyviä arvoja ja periaatteita;
- L. toteaa, että urheilujärjestöjen avoimuus, vastuuvollisuus ja demokratia – toisin sanoen hyvä hallinto – ovat kyseisen itsesääntelyyn perustuvan järjestelmän edellytyksiä sekä edellytyksiä sille, että urheiluliike voi estää ja torjua urheilun petoksia ja korruptiota tehokkaasti ja rakenteiden tasolla;
- M. ottaa huomioon, että 18 maata (joista yhdeksän on EU:n jäsenvaltioita) on allekirjoittanut urheilukilpailujen manipulointia koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen mutta ainoastaan Norja on tähän mennessä ratifioinut sen; toteaa, että yleissopimus tulee voimaan sen jälkeen kun vähintään viisi allekirjoittajamaata on ratifioinut sen (joista kolmen on oltava Euroopan neuvoston jäseniä), minkä odotetaan tapahtuvan vuoteen 2016 mennessä;
- N. ottaa huomioon, että 3. kesäkuuta 2015 antamassaan lausunnossa koulutuksesta, kulttuurista, nuorisoasioista ja urheilusta vastaava komission jäsen tuomitsi FIFA:n viimeaikaiset tapahtumat ja kehotti palauttamaan luottamuksen ja luomaan FIFAan hyvään hallintotapaan perustuvan vankan järjestelmän;
- O. ottaa huomioon, että parlamentti on kehottanut jalkapalloilun hallintoelimiä lisäämään demokratiaa, avoimuutta, legitimitettä ja vastuuvollisuutta (toisin sanoen tilintarkastuksen suorittaisi riippumaton tarkastuselin) sekä hyvää hallintoa ja pyytänyt komissiota antamaan ohjeita siitä, kuinka legitimiä ja asianmukaista itsesääntelyä voidaan tukea;

- P. ottaa huomioon, että jalkapallo on ylivoimaisesti suosituin urheilulaji sekä EU:ssa että maailmanlaajuisesti;
- Q. ottaa huomioon, että komissio noudattaa Tukholman ohjelmaa toteuttaessaan toimia oikeus- ja sisäasioiden alalla ja että korruption torjunta on yksi ohjelman painopisteistä;
1. panee merkille Yhdysvaltojen oikeusministerin Loretta Lynchin esittämän syytekirjelmän, jonka mukaan korruptio FIFAssa on räikeää, järjestelmällistä ja syvälle juurtunutta;
 2. painottaa, että FIFAA koskevat lahjontasyytökset ja sen uskottavuuden puute vaikuttavat tuhoisasti kaikenlaisiin jalkapalloiluun huipputasoisen ammattilaisjalkapalloilusta ruohonjuuritason amatööriseuroihin;
 3. panee pahoitellen merkille, että FIFAn valitettava tilanne vaikuttaa erittäin kielteisesti koko jalkapalloilun maineeseen;
 4. tähdentää, että jalkapalloilulla ei urheilulajina ole mitään tekemistä korruption kulttuurin kanssa ja että sitä on kaikin tavoin suojattava leimautumiselta Kansainvälisen jalkapalloliiton viimeaikaisten tapahtumien vuoksi; toteaa jälleen, että jalkapallolla ja urheilulla yleisesti on erittäin positiivinen vaikutus miljoonien kansalaisten jokapäiväiseen elämään;
 5. korostaa, että koska korruptio urheilussa on luonteeltaan kansainvälistä, sen torjunta vaatii tehokkaampaa yhteistyötä kaikkien sidosryhmien, kuten viranomaisten, lainvalvojen, urheilualan, urheilijoiden ja kannattajien, välillä ja että myös asiaa koskeviin valistus- ja ennaltaehkäisytoimiin on kiinnitettävä huomiota;
 6. pitää tähän liittyen myönteisenä Erasmus+ -ohjelmaan kuuluvaa uutta urheiluohjelmaa, jolla tuetaan kansainvälisiä koulutushankkeita urheilun rehellisyyteen kohdistuvien rajat ylittävien uhkien, esimerkiksi dopingin, sopupelien ja väkivallan, sekä kaikenlaisen suvaitsemattomuuden ja syrjinnän torjumiseksi ja hyvän hallintotavan edistämiseksi ja tukemiseksi urheilualalla;
 7. muistuttaa, että hyvä hallinto on edellytys urheilujärjestöjen itsenäisyydelle ja itsesääntelylle avoimuuden, vastuuvollisuuden ja demokratian periaatteiden mukaisesti, ja korostaa, että urheilussa esiintyvän korruption suhteen on noudatettava nollatoleranssia; painottaa, että kaikkien sidosryhmien on oltava asianmukaisesti edustettuina päätöksentekoprosessissa; on vakuuttunut, että FIFAssa tarvitaan kiireesti perusteellisia rakenneuudistuksia;
 8. kehottaa FIFAn hallitusta toteuttamaan rakenneuudistuksia avoimuuden ja vastuuvollisuuden luomiseksi sekä avointen, tasapuolisten ja demokraattisten päätöksentekomenettelyjen varmistamiseksi järjestössä;
 9. katsoo, että tämä edellyttää laajaa uudistusprosessia, johon kuuluu FIFAn perussäännön, rakenteen, sääntöjen, toimintapolitiikan ja käytäntöjen tarkistaminen;

10. katsoo, että FIFA:n hallituksen jäsenten toimikausien rajoittaminen ja päätöksentekoprosessien sekä toiminnallisen ja ylempään johdon palkkioiden avoimuus ovat olennaisia uskottavuuden palauttamiseksi;
11. kehottaa FIFAa soveltamaan johtoonsa ja hallitukseensa tiukkoja eettisiä normeja ja käytännösääntöjä sekä asettamaan niitä valvomaan riippumattoman valvontaelimen;
12. pyytää kaikki sponsorisopimuksen tehneitä ja lähetystoiminnan harjoittajia edistämään ja tukemaan FIFA:n uudistusprosessia antamalla julkisia lausuntoja korruption torjumisesta urheilussa;
13. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan hyvään hallintoon liittyviä toimia EU:n urheilualan työsuunnitelman puitteissa ja asettamaan ne etusijalle sekä varmistamaan, että kansalliset liitot osallistuvat kattavasti toimintaan hallinnon parantamiseksi sekä Euroopassa että kansainvälisellä tasolla;
14. tukee urheilualan intressejä edustavia julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia ja korruptiota vastaan toimivia viranomaisia torjuttaessa korruptiota ja rahanpesua jäsenvaltioissa urheilun alalla;
15. kehottaa komissiota koordinoitusti jäsenvaltioiden kanssa ja yhteistyössä Interpolin, Europolin ja Eurojustin kanssa toteuttamaan kaikki asiaankuuluvat toimenpiteet, joilla puututaan kaikkiin FIFA:n toimihenkilöiden lahjontaan EU:n alueella mahdollisesti viittaaviin merkkeihin;
16. kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan lainvalvontayhteistyötä unionissa yhteisten tutkintaryhmien ja syyttäjäviranomaisten välisen yhteistyön avulla; korostaa, että on otettava käyttöön ja pantava tehokkaasti täytäntöön toimia, joilla torjutaan laitonta toimintaa urheilussa ja taataan urheilualan hallintoelinten tosiasiallinen rehellisyys;
17. kehottaa jäsenvaltioita allekirjoittamaan urheilukilpailujen manipulointia koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen ja allekirjoittaneita jäsenvaltioita ratifioimaan sen viipymättä;
18. pitää myönteisenä äskettäistä sopimusta neljännestä rahanpesun vastaisesta direktiivistä; kehottaa komissiota tarkistamaan säännöllisesti rahanpesun vastaista lainsäädäntöä, jotta varmistetaan, että unioniin rekisteröityneitä urheilualan hallintoelimiä ja niiden toimihenkilöitä valvotaan riittävästi;
19. vaatii, että korruption torjuntaan FIFA:n hallinnossa on liityttävä myös FIFA:n antamia selkeitä sitoumuksia ja sen toteuttamia toimenpiteitä muita korruption muotoja, erityisesti sopupelejä, vastaan;
20. korostaa tarvetta sisällyttää kaikkiin tuleviin ammattilaisjalkapalloilun uudistuksiin urheilijoiden, valmentajien ja joukkueiden oikeuksien suojelua koskevia aineellisia määräyksiä; painottaa tässä yhteydessä, että on tärkeää puuttua kolmansilla osapuolilla eurooppalaisessa urheilussa olevaan oikeuteen omistaa pelaajia;

21. painottaa, että Sveitsin ja Yhdysvaltojen oikeuslaitosten on äärimmäisen tärkeää tutkia FIFA:n hallituksen päätös myöntää maailmanmestaruuskisojen isännöinti vuonna 2018 Venäjälle ja vuonna 2022 Qatarille;
22. pyytää Euroopan jalkapalloliittoa UEFAa ja kansallisia jalkapalloliittoja lisäämään ponnistelujaan perinpohjaisten uudistustoimien toteuttamiseksi FIFA:ssa vuoden 2016 loppuun mennessä;
23. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Kansainväliselle jalkapalloliitolle (FIFA), Euroopan jalkapalloliitolle (UEFA), kansallisille jalkapalloliitoille, Euroopan jalkapallon ammattilaisliigojen yhdistykselle (EPFL), eurooppalaisten seurojen yhdistykselle (ECA) ja kansainväliselle ammattilaispelaajayhdistysten liitolle (FIFPRO).